

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу

"Географія світового господарства"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 4; годин -120; змістовних модулів - 2
Семестр, Рік	5 / 3
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	ЯВОРСЬКА Вікторія Володимирівна професор, д.геогр. наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0673154660
E-mail:	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	очні консультації: середа з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:
e-mail: geotourism@onu.edu.ua, Viber, Zoom, Telegram, Google Classroom
телефон: 0673154660 аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни - «Географія світового господарства» є сукупність національних господарських одиниць які мають різноманітні власні кількісно та якісно різноманітні характеристики та ознаки і функціонально об'єднані в єдину економічну систему спільних продуктивних сил.

Пререквізити і пост реквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу «Основи просторового планування» є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що викладаються майбутнім фахівцям з «Географічних основ природокористування і муніципального розвитку» та «Землекористування і оцінки земель». На базі отриманих знань з дисциплін: «Економіка природокористування», «Регіональна економічна і соціальна географія», «Основи суспільної географії»; низки вибіркового дисциплін» і т.д. закладається підґрунтя розуміння такого складного соціально-економічного процесу, як впорядкування територій для сталого розвитку регіонів.

Мета курсу - викладання навчальної дисципліни «Географія світового господарства» – це оволодіння теоретичними знаннями з особливостей, закономірностей розвитку та функціонування структури сучасного світового господарства, та формування в майбутніх фахівців сучасного суспільно-географічного мислення.

Завдання дисципліни:

- розкрити теоретичні основи щодо формування та функціонування географії світового господарства;
- опанувати структуру галузей сучасного світового господарства та навчитися давати їм характеристику;
- засвоїти особливості світових господарських зв'язків;
- дослідити методи аналізу та оцінки факторів, що визначають ступінь розвитку галузей світового господарства;
- розглянути природні, трудові та економічні ресурси України, їх розміщення,

а також встановити місце України в системі світової господарської інтеграції.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- предмет, зміст і методи економічної і соціальної географії світу;
- територіальну організацію господарства держав та економічних регіонів;
- природно-ресурсний потенціал держав і проблем його освоєння, характеристик народів світу, демографічних проблем і перспектив;
- теорії виникнення, закони, закономірності і принципи розвитку й розміщення світового господарства;
- галузеву і функціональну структуру світового господарства, тенденції в його територіальній організації;
- перспективи розвитку господарства як глобальної географічної системи.

Вміти:

- аналізувати загальні закономірності та регіональну диференціацію економічних і соціальних процесів у світі;
- складати картосхеми та економіко- і соціально-географічні характеристики окремих регіонів світу;
- аналізувати стан розвитку і розміщення паливно-енергетичних ресурсів; галузеву і функціональну структуру світового господарства;
- описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікувати зв'язки й залежності між компонентами.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (**40 год.**) та практичних та семінарських занять (**20 год.**), організації самостійної роботи студентів (**60 год.**).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії світового господарства.

Тема 1. Становлення та тенденції розвитку світового господарства та його структура.

Тема 2. Ресурсний потенціал як чинник розвитку світового господарства.

Тема 3. Глобалізація та її вплив на географію світового господарства.

Тема 4. Науково-технічний прогрес й інформатизація світового господарства.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція і світове господарство.

Тема 6. Національна економіка в системі світового господарства.

Тема 7. Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення.

Змістовий модуль 2. Галузева структура світового господарства.

Тема 8. Глобальна географія галузей первинного сектора економіки.

Тема 9. Географія гірничодобувної і паливно-енергетичної промисловості світу.

Тема 10. Глобальна географія галузей вторинного сектора економіки. Географія промисловості світу.

Тема 11. Географія інфраструктури світового господарства.

Тема 12. Глобальна географія галузей третинного сектора економіки.

Тема 13. Географія світового економічного розвитку.

Тема 14. Місце та роль України у світовому господарстві.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна

1. Бочан І. О., Михасюк І. Р. Глобальна економіка: Підручник. – К.: Знання, 2007.
2. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я. Б. Олійник та ін.; за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова; Київ. нац.ун-т ім. Т. Шевченка. – 2-ге вид.,стер. – К.: Знання, 2014. – 637 с.
3. Книш М. Глобальні проблеми людства : навч. посібник / Мирослава Книш, Любов Котик. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 330 с.
4. Кузик С. П. Географія світового господарства : навчальний посібник / С. П. Кузик, О. І. Мамчур, І. В. Ванда. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 312 с.
5. Олійник Я. Б., Шищенко П. Г., Степаненко А. В., Масляк П. О. Географія: Україна і світ. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2007. – 456 с.
6. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії. – К.: Вища школа, 1996. – 231 с.
7. Політична географія і геополітика / За ред. Б. П. Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
8. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методика. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

Додаткова

1. Атлас глобальних проблем світу. – К.: ДНВП «Картографія», 2009. – 144 с.
2. Географія: світи, регіони, концепти / Г. Д. Блій: пер. Д. Олесневич. – К.: Либідь, 2004. – 738 с.
3. Козак Ю. Г., Ковалевський В. В., Лебедева С. Н., Бикова М. Є., Логвінова Н. С., Воронова О. В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013 – 292 с.
4. Сюткін С. І. Курс лекцій з географії світового господарства. – Суми : СумДПУ, 2020. – 142 с.
5. Яценко Б. П., Бабарицька В. К. Країнознавство: основи теорії. – К.: Либідь, 2009.

Електронні інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.onu.edu.ua/>
3. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ognb.odessa.ua/>
4. Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oecd.org>
5. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org>
6. Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/en/home>

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, самостійних письмових робіт, поточного та підсумкового тестування. Поточне оцінювання, тестування, оцінка за індивідуальну науково-дослідну роботу, **іспит**.

Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль за дисципліною – **іспит**.

Іспит складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав (70) балів. Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (70) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання МК, за яку отримана незадовільна оцінка.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Форма для іспиту

Поточний контроль						
Змістовий модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7
4	8	4	4	4	4	8

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Поточний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №2								
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	20	100
8	4	8	4	8	4	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування та запізнень:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з деканатом та керівником курсу. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (poloz-org-osvit-process_2022.pdf (onu.edu.ua)).

У випадку відсутності здобувача на практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання студента відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.